

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Communitas, In Paupertate religiosa inviolata

Wissingh, Anton

Coloniae Agrippinae, 1699

Cap. XX. De particularibus casibus, in quibus fit abusus peculii seu depositi
apud Religiosos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49611](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49611)

CAPUT XX.

*De particularibus casibus, in quibus fit abusus
peculii seu depositi apud Religiosos, &c.*

PLurimos recenset *Bartoluc.* quorum plures jam adducti sunt cum resolutione, in præmissis: præter quos aliquos singulares hic adducam.

I. Peccare mortaliter Religiosum, ait *Bartoluc.* citans *Navarr.* & alios, qui in emendo, acquirendo, recipiendo, & hujusmodi non intendit actualiter vel virtualiter suo Ordini vel Monasterio acquirere; quia proprietarius est, intendens sibi, non Monasterio acquirere.

II. *Palestrellus* in respons. casuum conscientiarum ait, quòd qui peculio fruitur, ut animo non sit paratus illud ad nutum Superiorum relinquere, delinquit mortaliter contra paupertatis votum; & tenetur illud à se abdicare (ceteris paribus.).

III. Idem ait peccare contra idem votum, qui licet paratus sit dimittere peculium ad jussu Superioris, ita tamen obmurmurat, ac querelas fundit, ut non audeat Prælati bona illa amovere, aut licentiam denegare. *Ratio est;* quia talis licentia non est simpliciter libera, sed quasi coacta, potestque dici permissio, sicut alia mala permittuntur, ut majora evitentur.

IV. *Bar-*

IV. *Bartoluc.* l. 1. §. 28. inquit : Ex iis omnibus collige , quàm arcta sit via paupertatis , per quam ex vi suæ conditionis tenentur incedere Regulares , & in quo salutis dispendio sint constituti videmmet Regulares , quibus nunquam satisfacit hujusmodi usus rerum simplex , sufficiens , & pauper ; sed è converso instar illorum , qui sunt sui juris , ac dominiorum capaces , quarunt continuò proprietatem , usum-juris , ac usum-fructum in omni eo , quod habent , acquirunt , vel quavis via eis obvenit ; non permittentes ullo modo , ut de iis omnibus Superiores disponere valeant pro libito suæ voluntatis : quinimo volunt tamquam locupletes hujus sæculi abundare in omnibus cum annexu omnium deliciarum , vanitatum , ac superfluitatum , non curantes tot sacrorum Canonum prohibitiones. *h. i.*

V. *Cajetan. & Navar.* citati à *Bartoluc.* dicunt esse in statu peccati mortalis & consequenter damnationis Regulares illos , qui non curant plus quam boni Clerici , vel Sæculares tendere ad perfectionem. Addit *Bartoluc.* qui anhelat ad salutem suam , tenetur esse singularis ; nam sacra Scriptura dicit Psalm. 13. *Omnes declinaverunt , simul inutiles facti sunt : non est qui faciat bonum , non est usque ad unum. Et arcta est via , quæ ducit ad vitam , & pauci sunt , qui ambulant per eam.* Matth. 7.

VI. Abutentes peculio fortè pro sua defensione allegant , se talem vivendi modum in Or-

dine invenisse, unde & in professione non intendisse se aliter obligare. His respondet *Bartoluc.* quòd, licet votum non obliget nisi secundum intentionem voventis, quando in eorum est potestate vovere sic, vel sic; sed quando ipsi non habent liberam potestatem in vovendo, sed est eis præscripta forma vovendi, prout fit in professione solenni, id minimè verum est: proinde forma ab eis per intentionem contrariam adulterari nequit; quia alioquin committerent fraudem in legem, quæ nulli patrocinari debet. Deinde profitentes se obligare intendunt ad observantiam non abusu, sed Regulæ, & Constitutionum, prout sunt à legislatore &c. & prout continent viam ad perfectionem. Etiam hanc observantiam illi habuerunt intentionem saltem implicitam, in quantum qui vult antecedens, scilicet Statum regularem, vult etiam consequens scil. obligationem ad observantiam illius, prout decet &c.

VII. Abutentes peculiis, sive ex parte objecti, puta superabundantis, sive ex parte modi conservandi, nequeunt se excusare, proponendo antiquitatis consuetudinem. Nam (ut refellit *Bartoluc.*) Possessor malæ fidei nunquam præscribit, & abusus est antiquus ille vivendi modus potius quàm usus, corruptela magis quàm consuetudo, aggravans magis quàm allevians, & irrationabilis prorsus, obvians Canonicis institutis, & voto paupertatis.
h. i.

VIII. Nec

VIII. Nec excusantur ob promptitudinem resignationis, ac traditionem clavis Superiori, quia ejusmodi promptitudo, ac clavis traditio illusoria, & fictitia est; quia verbo-tenus sola est, & non in executione, cum intus fervetur affectus possessionis. Et non illuditur sapientia Dei, cujus oculi sunt Sole clariores. *Hæc Bartoluc.*

IX. *P. Gratianus Carmelita* in sua disciplina regulari tit. de voto paupertatis, cit. à *Bartoluc.* sic inquit: hæc sunt patentia ostia, per quæ innumerabiles ferè demerguntur in profundum inferni; hæc sola persuasione delusi: Non mihi Monasterium subministrat necessaria, igitur mihi licet, quod volo facere; & sic deponentes omnem scrupulum conscientiæ, non verentur postea recipere, ac retinere omnia, & quæcumque bona tam mobilia, quàm immobilia, tam sibi convenientia, quàm non convenientia, tam sciente ac consentiente Superiore, quàm inscio, ac dissentiente. Hæc sit salutaris monitio iis, qui in Religione vivunt, extra observantiam vitæ communis, ne propter dicta inconvenientia periclitetur eorum salus. *h. i.*

X. *Bartoluc.* citans *Navar.* hæc quoque de abusu peculiarium contra peculiaristas docet. Non potest Regularis adhuc vivens disponere de suis bonis ad pias causas, vel ad cultum divinum abque Superioris consensu, vel permissu. Nam hoc facere nil aliud est, quàm defrau-

defrau-

defraudare Monasterium, ut quis consulat animæ suæ; quod omnino inordinatum est: non enim sunt facienda mala, ut eveniant bona: Hinc clarè colligitur, quàm graviter errent, qui, prætextu melioris boni, de sibi concessio peculio vario modo disponunt. Sunt enim alii, qui legant suo Monasterio, vel alteri Ecclesiæ extra Ordinem aliquam pecuniarum quantitatem, hac obligatione, ut pro eorum salute fiant tot anniversaria. Alii verò in vita sua contra, vel præter voluntatem suorum Prælatorum emunt planetas, pluvialia, paramenta, vel hujusmodi pro ornamento Altarium, vel Ecclesiæ, & alii alias dispositiones faciunt pro suo quisque arbitrato: qui omnes graviter offendunt votum paupertatis; &, quod ex eorum opinione videtur causa & occasio salutis, pro dolor, & miseria! fit illis in scandalum, & ruinam, ac perditionem animarum.

h. i.

XI. Notat idem ex *Roder. & Navar.* Qui adhuc vivens condit aliquod memoriale, vel morti proximus declarat esse suæ voluntatis, ut post ejus obitum talis Religiosus habeat vel possideat suum peculium, vel talem ac talem rem, quæ ipse in vita possidebat, si id faciat ex testamento, vel ex donatione mortis causâ (nisi hoc habeat ex speciali privilegio Summi Pontificis) peccat peccato proprietatis, & debet ut talis, secundum dispositionem sacrorum Canonum, sepeliri in sterquilinio. Si autem non ut testamentarius,

mentarius,

mentarius, vel donator causâ mortis, sed solum ut simplex enunciator suæ mentis, rogando humiliter suum Prælatum, vel Conventum, ut pro sua libera voluntate illud aut istud pietatis opus illi vel isti faciant (cùm hoc non sit disponere, neque donare, sed tantum ad piè disponendum verbo piè rogare & exhortari) id licitè ac misericorditer facit, & consequenter justè ac sanctè.
h. i.

CAPUT XXI.

De potioribus actibus Proprietatis.

Not. De his quidem suprâ nonnihil tactum in fine libri secundi de paupertate. At hic uberius & specialius assignabuntur ab *Alvaro Pelagio* l. 2. de planctu Ecclesiæ cap. 67. ex quo *Barroluc.* & *P. Marchant.* alios annotarunt. Sunt autem sequentes.

I. Emere, vendere, donare, permutare, locare, compensare, conducere, emphiteutare, hypothecare rem immobilem, impignorare rem mobile, obligari, dissipare, qualitercumq; rem destruere, distrahere, sibi vel alteri appropriare, extraneo rem præstare, vero domino datori, cùm petierit, non statim restituere, pro re aliqua habenda vel recuperanda querimoniam in iudicio proponere, pecuniam mutuari, vel mutuare, testamenta exequi, pecuniam vel denarios deponere, vel deponi facere, capsulam cum pecunia, vel e-
jus

jus